

Bryssel, 7. joulukuuta 2023
(OR. en)

16054/23

AG 157
INST 475

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Euroopan tulevaisuuskonferenssi
– Ehdotukset ja niihin liittyvät erityistoimenpiteet, jotka sisältyvät Euroopan tulevaisuuskonferenssin lopullisia tuloksia koskevaan raporttiin: päivitetty arviointi

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena ilmoitus ja lisäyksessä 1 oleva taulukko, joissa arvioidaan Euroopan tulevaisuuskonferenssin lopullisia tuloksia koskevaan raporttiin¹ sisältyvien ehdotusten ja niihin liittyvien erityistoimenpiteiden jatkotoimia konferenssin päättymispäivästä 9. toukokuuta 2022 alkaen marraskuuhun 2023 saakka.

Tällä asiakirjalla saatetaan ajan tasalle neuvoston pääsihteeristön alustava tekninen arviointi ehdotuksista ja niihin liittyvistä erityistoimenpiteistä, jotka sisältyvät kesäkuussa 2022 julkaistuun konferenssin loppuraporttiin² ja joita päivitettiin marraskuussa 2022³.

---

¹ Asiak. 8933/22.

² Alustava tekninen arviointi ehdotuksista ja niihin liittyvistä erityistoimenpiteistä, jotka sisältyvät Euroopan tulevaisuuskonferenssin lopullisia tuloksia koskevaan raporttiin, asiak. 10033/22.

³ Päivitetty alustava tekninen arviointi ehdotuksista ja niihin liittyvistä erityistoimenpiteistä, jotka sisältyvät Euroopan tulevaisuuskonferenssin lopullisia tuloksia koskevaan raporttiin, asiak. 10033/22 REV 1.

Ehdotukset ja niihin liittyvät erityistoimenpiteet, jotka sisältyvät Euroopan tulevaisuuskonferenssin lopullisia tuloksia koskevaan raporttiin: jatkotoimet⁴**I. Johdanto**

1. Raportti Euroopan tulevaisuuskonferenssin lopullisista tuloksista⁵ esiteltiin 9. toukokuuta 2022 Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission puheenjohtajille maaliskuussa 2021 allekirjoitetun yhteisen julistuksen mukaisesti⁶. Osana yhteistä julistusta kolme puheenjohtajaa päättivät tarkastella pikaisesti, miten raportin pohjalta voidaan toteuttaa tehokkaita jatkotoimia, kukin toimielin oman toimivaltansa puitteissa ja perussopimusten mukaisesti.
2. Tämä loppuraportti sisältää 49 ehdotusta ja 326 niihin liittyvää erityistoimenpidettä, jotka on esitetty konferenssin täysistunnossa. Ne kattavat yhdeksän aihetta: ”Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työllisyys”, ”Koulutus, kulttuuri, nuoriso ja urheilu”, ”Digitalisaatio”, ”Eurooppalainen demokratia”, ”Arvot, oikeudet, oikeusvaltioperiaate ja turvallisuus”, ”Ilmastonmuutos ja ympäristö”, ”Terveys”, ”EU maailmassa” ja ”Muuttoliike”.
3. Ehdotukset ja niihin liittyvät erityistoimenpiteet perustuvat pääasiassa suosituksiin, joita kansalaiset laativat osana konferenssin yhteydessä järjestettyjä eurooppalaisia ja kansallisia kansalaispaneelleja. Ne perustuvat myös konferenssin monikieliselle digitaaliselle foorumille lisättyihin ideoihin ja jäsenvaltioiden kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla järjestämien monenlaisten ja tuhansia kansalaisia eri puolilta EU:ta tavoittaneiden tapahtumien ja aloitteiden⁷ tuloksiin sekä konferenssin täysistunnossa käytyihin keskusteluihin.

---

⁴ Tällä asiakirjalla saatetaan ajan tasalle neuvoston pääsihteeristön alustava tekninen arviointi ehdotuksista ja niihin liittyvistä erityistoimenpiteistä, jotka sisältyvät Euroopan tulevaisuuskonferenssin lopullisia tuloksia koskevaan raporttiin (asiak. 10033/1/22 REV 1).

⁵ Asiak. 8933/22.

⁶ Asiak. 6796/21.

⁷ Lisätietoa jäsenvaltioiden toiminnasta on konferenssin loppuraportissa (asiak. 8933/2022) sekä konferenssin monikielisellä digitaalisella foorumilla kansallisille kansalaispaneelleille ja tapahtumille tarkoitettussa osiossa.

4. Konferenssin aikana ja päätöstilaisuudessa neuvosto toisti olevansa sitoutunut päättämään 9. toukokuuta 2022 jälkeen, miten se aikoo viedä eteenpäin konferenssin tuloksia yhteisen julistuksen mukaisesti.
5. Neuvoston pääsihteeristö julkaisi 10. kesäkuuta 2022 alustavan teknisen arvioinnin⁸, josta käy ilmi, miltä osin kutakin konferenssin loppuraporttiin sisältyvää 49 ehdotusta ja 326 niihin liittyvää erityistoimenpidettä oli jo pantu täytäntöön ja mitä niistä EU:n toimielimet voisivat käsitellä edelleen. Tätä arviota päivitettiin 30. marraskuuta 2022⁹.
6. Yhteisen julistuksen allekirjoittaneet kolme EU:n toimielintä järjestivät 2. joulukuuta 2022 palautetapahtuman konferenssin aikataulun mukaisesti eurooppalaisiin kansalaispaneelisiin osallistuneille kansalaisille sekä kansallisten kansalaispaneelien ja kansallisten tapahtumien edustajille tiedottaakseen heille konferenssin loppuraportin jatkotoimena 9. toukokuuta 2022 jälkeen tehdystä työstä. Kansalaisia pyydettiin kertomaan näkemyksensä näistä jatkotoimista ja esittämään kysymyksiä poliittisille edustajille, jotka vastasivat heidän kysymyksiinsä.
7. Puolitoista vuotta Euroopan tulevaisuuskonferenssin päätöstilaisuuden jälkeen tässä asiakirjassa ja lisäyksessä 1 olevassa taulukossa esitetään arvio marraskuuhun 2023 mennessä toteutetuista jatkotoimista niiden ehdotusten ja niihin liittyvien erityistoimenpiteiden osalta, jotka sisältyvät raporttiin konferenssin lopullisista tuloksista.

II. Yleiskatsaus toimista, joita on toteutettu konferenssin lopullisia tuloksia koskevassa raportissa esitettyjen ehdotusten ja niihin liittyvien erityistoimenpiteiden toteuttamiseksi

8. Toimielimet ovat 9. toukokuuta 2022 alkaen työskennelleet konferenssin loppuraporttiin sisältyvien 49 ehdotuksen ja 326 niihin liittyvän erityistoimenpiteen jatkotoimien parissa, ja tämä työ on edelleen kesken.
9. Työtä on tehty pääasiassa EU:n vakiintuneiden lainsäädäntömenettelyjen puitteissa. Monet komission vuoden 2023 työohjelmassa¹⁰ esitetyistä keskeisistä aloitteista olivat jatkoa konferenssin aikana tehdyille ehdotuksille. Myös komission vuoden 2024 työohjelmassa¹¹ viitataan konferenssiin ja useisiin aloitteisiin, jotka liittyvät konferenssin ehdotuksissa käsiteltyihin kysymyksiin. Yhteisessä julistuksessa ”EU:n lainsäädännön prioriteetit vuosina

---

⁸ Alustava tekninen arviointi ehdotuksista ja niihin liittyvistä erityistoimenpiteistä, jotka sisältyvät Euroopan tulevaisuuskonferenssin lopullisia tuloksia koskevaan raporttiin, asiak. 10033/22.

⁹ Päivitetty alustava tekninen arviointi ehdotuksista ja niihin liittyvistä erityistoimenpiteistä, jotka sisältyvät Euroopan tulevaisuuskonferenssin lopullisia tuloksia koskevaan raporttiin, asiak. 10033/22 REV 1.

¹⁰ Asiak. 13847/22.

¹¹ Asiak. 13917/23.

2023 ja 2024” todetaan, että ”*monet konferenssin ehdotukset on otettu huomioon komission vuoden 2023 työohjelmassa, ja sitoudumme yhdessä kiinnittämään niihin erityistä huomiota*”. Tätä varten Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat tehneet yhteistyötä komission aloitteiden pohjalta useilla konferenssin loppuraporttiin sisältyvillä politiikan aloilla.

10. Muut konferenssin ehdotukset ja niihin liittyvät erityistoimenpiteet, jotka edellyttävät muun kuin lainsäädäntötyön toteuttamista, on myös otettu huomioon komission vuosien 2023 ja 2024 työohjelmissa. Neuvosto on puolestaan yksilöinyt sellaiset konferenssin ehdotukset ja niihin liittyvät erityistoimenpiteet, joita se voi toteuttaa yksin, esimerkiksi ilman ehdotusta tai suositusta toiselta unionin toimielimeltä tai elimeltä (erityisesti komissiolta tai EU:n ulkoasiainedustajalta), ja on aloittanut kyseisten toimenpiteiden käsittelyn erityisesti joidenkin neuvoston päätöksentekoon liittyvien näkökohtien¹² osalta.
11. Neuvoston lainsäädäntöön tai muuhun kuin lainsäädäntöön liittyvä seurantatyö on perustunut erityisesti neuvoston pääsihteeristön 10. kesäkuuta 2022 tekemään alustavaan tekniseen arviointiin konferenssin ehdotuksista ja niihin liittyvistä erityistoimenpiteistä. Koska arviointi osoitti, että valtaosa (lähes 95 %) ehdotuksista voitaisiin panna täytäntöön nykyisten perussopimusten puitteissa, neuvosto on käsitellyt ehdotuksia ensisijaisena asiana, jotta kansalaisten huolenaiheisiin voitaisiin vastata suhteellisen lyhyessä ajassa. Tällaisella konkreettisella toimintapolitiikalla olisi myönteinen vaikutus heidän jokapäiväiseen elämäänsä.
12. Vain hyvin rajallinen määrä erityistoimenpiteitä (noin 5 %) vaatisi perussopimusten muuttamista täysimääräisen täytäntöönpanon mahdollistamiseksi¹³. Neuvosto vastaanotti 23. marraskuuta Euroopan parlamentin ehdotukset perussopimusten muuttamiseksi, ja se toimii SEU 48 artiklan mukaisten velvoitteidensa mukaisesti.

III. Tärkeimmät saavutukset

13. Tämän asiakirjan liitteessä esitetty 49 ehdotuksen ja 326 toimenpiteen täytäntöönpanoa koskeva arviointi osoittaa, että tällä hetkellä valtaosa konferenssin esittämistä ehdotuksista ja toimenpiteistä on pantu täytäntöön tai niitä ollaan toteuttamassa.

---

¹² Ks. jäljempänä 16 ja 17 kohta.

¹³ Ks. alustava tekninen arviointi ehdotuksista ja niihin liittyvistä erityistoimenpiteistä, jotka sisältyvät raporttiin Euroopan tulevaisuuskonferenssin lopullisista tuloksista, asiak. 10033/22, osa C. Ks. myös tämän asiakirjan liite, jossa perussopimusten muuttamista edellyttävät toimenpiteet on merkitty harmaalla.

14. Konferenssin yhdeksässä aiheessa voidaan tuoda esiin erityisesti seuraavat tärkeimmät saavutukset¹⁴:

- Aihe ”Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työllisyys”: lokakuussa 2022 EU vahvisti uudet säännöt, joilla edistetään riittäviä lakisääteisiä vähimmäispalkkoja EU:ssa ja autetaan parantamaan eurooppalaisten työntekijöiden työ- ja elinoloja. Saman kuukauden aikana hyväksyttiin direktiivi sukupuolijakauman tasapainottamisesta yhtiöiden hallintoelimissä, jotta voidaan edistää sukupuolten tasapuolisempaa edustusta julkisesti noteerattujen yhtiöiden johtokunnissa kaikkialla EU:ssa. Lisäksi toukokuussa 2023 annettussa direktiivissä miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta vahvistetaan uudet säännöt palkkasyrjinnän torjumiseksi ja sukupuolten palkkaerojen poistamiseksi EU:ssa. Euroopan parlamentti ja neuvosto myös pääsivät lokakuussa 2023 alustavaan sopimukseen maantieteellisten merkintöjen vahvistamisesta, jotta voidaan tuoda konkreettisia hyötyä maaseudun taloudelle ja suojella EU:n ruokaperinnettä kaikkialla maailmassa.
- Aihe ”Koulutus, kulttuuri, nuoriso ja urheilu”: neuvosto hyväksyi huhtikuussa 2022 päätelmät urheilusta kestävästä kehitystä edistävänä tekijänä ottaen huomioon muun muassa sukupuolten tasa-arvon ja osallistavuuden urheilussa. Lisäksi neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2022 suosituksen vihreää siirtymää ja kestävästä kehitystä koskevasta oppimisesta. Siinä kannustetaan kaikenikäisiä oppijoita hankkimaan tarvittavaa tietämystä, taitoja ja pätevyyskäsitteitä, joita he tarvitsevat elääkseen kestävämmiin sekä omaksuakseen terveellisempiä ja ympäristötietoisempia elämäntapoja. Neuvosto myös hyväksyi toukokuussa 2023 päätelmät lisätoimista automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen toteuttamiseksi koulutuksen alalla. Lisäksi neuvosto ja jäsenvaltiot hyväksyivät toukokuussa 2023 päätelmät eurooppalaisen kestävästä kehityksen sosiaalisesta ulottuvuudesta nuorten kannalta ja kehottivat tutkimaan keinoja lisätä nuorten osallisuutta poliittisissa prosesseissa ja sisällyttämään nuorisonäkökulman kaikkiin politiikkoihin ja kaikille hallintotasoille. Neuvosto hyväksyi lokakuussa 2023 asetuksen käsiteollisuustuotteiden ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen suojasta, jotta niille voidaan varmistaa samanlainen suoja kuin alueellisesti tuotetuille elintarvikkeille ja juomille.
- Aihe ”Digitalisaatio”: syyskuussa 2022 EU hyväksyi digipalvelupaketin vastauksena tarpeeseen säännellä digitaalista ympäristöä. Digimarkkinasäädöksellä pyritään varmistamaan kilpailukykyinen ja oikeudenmukainen digitaaliala, joka edistäisi innovointia,

¹⁴ Tämä saavutusten luettelo ei ole tyhjentyvä, ja sen tarkoituksena on olla havainnollistava ilman, että vertaillaan saavutusten merkityksellisyttä. Täydellinen luettelo saavutuksista toimenpiteittäin on tämän asiakirjan liitteessä.

laadukkaita digitaalisia tuotteita ja palveluja sekä oikeudenmukaisempia kuluttajahintoja. Lisäksi lokakuussa 2022 hyväksytyllä digipalvelusäädöksellä suojellaan digitaalista ympäristöä laittoman sisällön leviämiseltä ja varmistetaan käyttäjien perusoikeuksien suojeleminen. Neuvosto ja Euroopan parlamentti pääsivät myös marraskuussa 2023 alustavaan yhteisymmärrykseen eurooppalaista digitaalista identiteettiä koskevasta uudesta kehiksestä, jonka tavoitteena on varmistaa luotettava ja turvallinen digitaalinen identiteetti kaikille eurooppalaisille.

- Aihe ”Eurooppalainen demokratia”: neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2022 päätelmät toimittajien ja muiden media-alan ammattilaisten suojeleminen ja turvallisuudesta. Lisäksi neuvosto hyväksyi maaliskuussa 2023 päätelmät kansalaisyhteiskunnan roolista perusoikeuksien suojelemissa ja edistämässä EU:ssa. Päätelmissä korostetaan, että oikeus yhdistymisvapauteen on yksi demokraattisen ja moniarvoisen yhteiskunnan ja yhteiskuntaelämän moitteettoman toiminnan edellytyksistä. Neuvosto ja Euroopan parlamentti pääsivät marraskuussa 2023 alustavaan yhteisymmärrykseen poliittisen mainonnan läpinäkyvyydestä ja kohdentamisesta annetun uuden asetuksen keskeisistä poliittisista osatekijöistä. Asetuksen tavoitteena on helpottaa poliittisten mainosten tunnistamista kansalaisille, jotta heillä olisi paremmat edellytykset tehdä tietoon perustuvia valintoja. Lisäksi komissio järjesti vuoden 2023 aikana kansalaispaneelleja ruokahävikistä, oppimiseen liittyvästä liikkuvuudesta ja virtuaalimaailmoista konferenssin yhteydessä järjestettyjen eurooppalaisten kansalaispaneelien pohjalta.
- Aihe ”Arvot, oikeudet, oikeusvaltioperiaate ja turvallisuus”: neuvosto hyväksyi heinäkuussa 2022 päätelmät ulkomaisesta tiedonmanipuloinnista ja häirinnästä EU:n disinformaatiota koskevien toimien ja torjuntakyvyn tehostamiseksi. Vuonna 2022 luotiin ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän torjuntavälineistö, jonka tarkoituksena on varmistaa monien olemassa olevien välineiden koordinoitu EU:n tasolla ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän torjumiseksi. Syyskuussa 2023 neuvosto ja Euroopan parlamentti hyväksyivät uuden asetuksen, jolla parannetaan kansallisten viranomaisten ja Eurojustin välistä digitaalista tietojenvaihtoa terroristapauksissa ja jolla EU:n virastot saavat käyttöönsä mahdollisimman kattavat ja ajantasaiset tiedot terroristapauksista. Lisäksi lokakuussa 2023 neuvosto hyväksyi päätelmät digitaalisesta voimaannuttamisesta perusoikeuksien suojelemiseksi ja toteuttamiseksi digitaalisella aikakaudella.
- Aihe ”Ilmastonmuutos ja ympäristö”: vuoden 2022 energiakriisin aikana neuvosto hyväksyi useita hätätoimenpiteitä, jotka koskivat muun muassa kaasun varastointia, koordinoitua kaasun kysynnän vähentämistä, korkeita energianhintoja ja kaasun solidaarisuushankintoja. Lisäksi jäsenvaltioiden on osoitettava 25 prosenttia suorien tukien määrärahoistaan

ekojärjestelmiin, joilla tuetaan sellaisia viljelijöitä, jotka sitoutuvat noudattamaan ilmaston, ympäristön ja eläinten hyvinvoinnin kannalta suotuisia maatalouskäytäntöjä ja torjumaan mikrobilääkeresistenssiä tammikuusta 2023 alkaen täysimääräisesti sovellettavan uuden yhteisen maatalouspolitiikan mukaisesti. Maaliskuussa 2023 neuvosto hyväksyi asetuksen, jolla asetetaan tiukemmat hiilidioksidipäästönormit uusille henkilö- ja pakettiautoille. Lisäksi huhtikuussa 2023 hyväksyttiin uudet säännöt EU:n päästökauppajärjestelmän uudistamisesta. EU:n päästökauppajärjestelmä tarkoittaa hiilimarkkinoita, jotka perustuvat energiaintensiivisten teollisuudenalojen, sähköntuotantoalan ja ilmailualan päästökatto- ja -kauppajärjestelmään. Merenkulun päästöt otetaan mukaan ensimmäistä kertaa ja rakennuksia, tieliikennettä ja muita aloja varten on perustettu uusi erillinen järjestelmä. Lisäksi lokakuussa 2023 hyväksytyssä uudessa uusiutuvan energian direktiivissä säädetään säännöistä, joilla lisätään uusiutuvan energian osuutta EU:n energian kokonaiskulutuksesta. Tämä on osa 55-valmiuspakettia, joka sisältää ehdotuksia EU:n lainsäädännön tarkistamiseksi ja jonka tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä EU:ssa vähintään 55 prosentilla vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi parlamentti ja neuvosto pääsivät marraskuussa 2023 alustavaan sopimukseen uusista säännöistä heikentyneiden luontotyypin ennallistamisesta ja säilyttämisestä EU:ssa. Tavoitteena on ennallistaa vähintään 20 prosenttia EU:n maa- ja merialueista vuoteen 2030 mennessä ja kaikki ennallistamisen tarpeessa olevat ekosysteemit vuoteen 2050 mennessä.

- Aihe ”Terveys”: lokakuussa 2022 neuvosto hyväksyi kaksi asetusta. Yksi niistä koski rajatylittäviä vakavia terveysuhkia ja toinen unionin tasoiseen kansanterveysuhkaan liittyvien lääketieteellisten vastatoimien toimenpidekehystä. Kyseisillä asetuksilla pyritään yhdessä samana vuonna Euroopan lääkeviraston roolin vahvistamisesta ja Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksesta hyväksytyjen asetusten kanssa parantamaan EU:n valmiuksia vastata tuleviin pandemioihin ja muihin rajatylittäviin terveyskriiseihin sekä vahvistamaan unionin käytettävissä olevia reaktiivisia toimia kriisin kannalta olennaisten lääkinnällisten laitteiden hankinnan, tuotannon ja varastoinnin osalta. Neuvoston peräänkuulutettua tällaista aloitetta, komissio antoi kesäkuussa 2023 tiedonannon kattavasta lähestymistavasta mielenterveyteen, jotta voidaan saattaa mielenterveys yhdenvertaiseen asemaan fyysisen terveyden kanssa ja jotta voidaan varmistaa uusi, monialainen lähestymistapa mielenterveysasioissa.
- Aihe ”EU maailmassa”: EU toimii aktiivisesti kansainvälisellä näyttämöllä EU:n ulkoisen toiminnan, myös yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan, kautta. Vastatakseen Venäjän Ukrainaa vastaan käymään hyökkäyssotaan EU on sitoutunut ja aikoo jatkossakin antaa vahvaa rahoituksellista, taloudellista, humanitaarista, sotilaallista ja diplomaattista tukea

Ukrainalle ja sen kansalle. Tässä yhteydessä neuvosto on määrännyt 11 rajoittavien toimenpiteiden pakettia Venäjää vastaan. Laajentumisen osalta Eurooppa-neuvosto myönsi Ukrainalle ja Moldovalle EU:n ehdokasvaltion aseman kesäkuussa 2022 ja Bosnia ja Hertsegovinalle joulukuussa 2022. Eurooppa-neuvosto on myös toistanut olevansa täysin ja varauksettomasti sitoutunut Länsi-Balkanin EU-jäsenyyssäkymiin. Lisäksi Eurooppa-neuvosto kehotti 24.–25. maaliskuuta 2022 antamissaan päätelmissä jatkamaan työtä EU:n johtajien 11.–12. maaliskuuta 2022 antaman Versailles'n julistuksen täytäntöönpanemiseksi, jotta voidaan rakentaa avoimempi ja vankempi taloudellinen perusta etenkin vähentämällä EU:n strategisia riippuvuuksia kaikkein herkimmillä aloilla. Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät syyskuussa 2023 asetuksen Euroopan puolijohde-ekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehystä (ns. sirusäädös) EU:n kriittisten toimitusketjujen häiriönsietokyvyn parantamiseksi. Lisäksi Euroopan parlamentti ja neuvosto pääsivät 13. marraskuuta 2023 alustavaan yhteisymmärrykseen kriittisiä raaka-aineita koskevasta asetuksesta, jonka tavoitteena on varmistaa Euroopan teollisuuden ja erityisesti puhtaan teknologian teollisuuden tarvitsemien raaka-aineiden toimitusvarmuus.

- Aihe ”Muuttoliike”: neuvosto päätti jatkaa Venäjän hyökkäyssotaa pakenevien henkilöiden tilapäistä suojelua syyskuussa 2023, jotta Ukrainasta siirtymään joutuneilla olisi yhdenmukaiset oikeudet, jotka liittyvät esimerkiksi oleskeluun ja lääkintäapuun sekä työmarkkinoille, lasten koulutukseen ja asuntoon pääsyyn kaikkialla EU:ssa. Lainsäätäjät keskustelevat parhaillaan muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen, joka on kyseisen alan eri lainsäädäntöjen keskeinen paketti, uudistamisesta ja sen tavoitteena on muun muassa yhdenmukaistaa turvapaikkalainsäädäntöä Euroopan tasolla.

15. Edellä mainittujen tärkeimpien saavutusten lisäksi neuvosto on, osana sitoumustaan varmistaa konferenssin jatkotoimet parhaalla mahdollisella tavalla, yksilöinyt ja tarkastellut sellaisia konferenssin ehdottamia erityistoimenpiteitä, joita se voi toteuttaa yksin, esimerkiksi ilman ehdotusta tai suositusta toiselta unionin toimielimeltä tai elimeltä. Kaikista ehdotetuista 326:sta tällaisia ovat 23 erityistoimenpidettä, jotka liittyvät erityisesti disinformaatioon ja kansalaisten medialukutaitoon, kansalaisille suunnattuun viestintään ja avoimuuteen, monikielisyyteen, muita heikommassa asemassa olevien ryhmien työllisyyteen, rajatylittävän yhteistyön vahvistamiseen, koulutukseen ja urheiluun. Näitä toimenpiteitä koskeva työ on käynnissä asiaankuuluvissa neuvoston valmisteluelimissä.

16. Lisäksi neuvosto on alkanut edistää täytäntöönpanoa sellaisten konferenssin toimenpiteiden osalta, joilla pyritään parantamaan joitakin neuvoston päätöksenteon näkökohtia ja erityisesti laajentamaan määräenemmistöpäätösten käyttöä neuvostossa. Suurinta osaa näistä toimenpiteistä voidaan käsitellä hyödyntäen nykyisten perussopimusten tarjoamaa joustoa, kuten siirtymälausekkeita, joiden avulla Eurooppa-neuvosto tai neuvosto voi siirtyä yksimielisyydestä määräenemmistöpäätöksiin tai tavalliseen lainsäätämisyjärjestykseen perussopimuksen asiaa koskevissa määräyksissä vahvistettujen menettelyjen mukaisesti. Neuvosto tutkii mahdollisuutta käyttää joitakin siirtymälausekkeita ja erityisesti yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) erityisaloilla. Asiaa käsitellään parhaillaan.
